

Edward Krause

Jeziorsko, pow. Turek. Stanowisko 7

Informator Archeologiczny : badania 6, 249-250

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badania archeologiczne prowadzone były w terenie bezpośrednio przyległym od strony północnej do niedawno odsłoniętych reliktyw tzw. Bramy Krakowakiej. Miały one na celu uchwycenie kolejnych faz wznoszenia miejskich fortyfikacji w związku z planowaną ich częściową rekonstrukcją.

W toku eksploracji ośmiu wykopów badawczych ustalono, że najstarsze ślady osadnictwa na badanym odcinku terenu pochodzą z XIV-XV wieku. Nawarstwienia tak datowane stanowią pozostałość średniowiecznego wału ziemnego. W wielu XVI wzniesiono najprawdopodobniej samą bramą, wówczas również podwyższono wały ziemne i być może pogłębiono fosę, której przeciwstok wypadał na przedłużeniu zachodniej ściany bramy. Przed wjazdem do bramy od strony zachodniej znajdowała się zapewne dodatkowa fosa. W wieku XVII dawna, główna fosa została zasypana, a nawet nadsypana w formę wału, który od zachodu został oskarpowany murem ceglanym. Relikty tych murów odkryto w wykopach. Fosa została wówczas przesunięta w kierunku zachodnim.

Wśród bardzo licznych zabytków przeważają fragmenty naczyń. Do najbardziej interesujących należy ceramika średniowieczna, a spośród nowożytnych liczne fragmenty wielobarwnie malowanych mis, talerzy. Ponadto wystąpiły ułamki kaffi, fragmenty naczyń szklanych i przedmioty metalowe.

JEZIORSKO, pow. Turek
Stanowisko 7

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
P.P. PKZ Oddział w Poznaniu

Badania prowadził mgr Edward Krause.
Finansowało C.B.S. i P.B.W. "Hydro-
projekt" w Poznaniu. Drugi sezon badań
/ badania sezonu pierwszego w 1971 r.
ukończono późną jesienią i nie były przed-
stawione w INFORMATORZE/. Grodzisko
stożkowate / I poł. XIV w./.

Grodzisko stożkowate w Jeziorsku, dotychczas nieznanе, odkryte zostało wiosną 1971 r. Z powodu niszczenia stanowiska przystąpiono natychmiast do badań. Zniszczenia uległa wierzchnia i południowo-wschodnia część grodziska.

Obiekt położony jest mniej więcej w środku doliny zalewowej Warty, na "ięgu", na wysokości południowego skraju wsi Jeziorsko. Założono wykop krzyżowy, którego poszczególne ramiona wychodziły na "ięg" wraz z wykopem centralnym w miejscu domniemanej wieży. Łączna powierzchnia wykopów wyniosła około 125 m².

Odkryto ślady wieży drewnianej o wymiarach w podstawie około 6,5x 6,5 m; ściany łączone były na zrąb, z dranic o szerokości do 0,5 m. Prawdopodobnie obiekt posiadał wyższą kondygnację o czym świadczą by mogły duże ilości polepy z odciskami bierwion wewnątrz budowli. Dach zapewne kryty słomą/?/ - znaleziono bardzo mało gwoździ. Podłoga była wykonana z dranic o szerokości 0,10 - 0,15 m. Cały budynek wzniesiono na warstwie gliny grubości 10-20 cm. Głina nie występowała pod wałem ziemnym, którego szerokość u podstawy wynosiła 7-8 m. Natomiast lico wału było obłożone gliną. Wysokość wału dochodzić mogła do 3-4 m.

Gród otoczony był niezbyt głęboką fosą /?/, której pozostałości uchwycono od strony północnej.

W czasie eksploracji wydobyto kilka tysięcy skorup, koloru brązowego i szaroceglastego i kości zwierzęce. Wśród ceramiki na szczególną uwagę zasługuje ozdoba pokrywa, której uchwyt stanowi postać kobieca. Wyraźnie widoczne są szczegóły ubioru i uczesania. Wysokość zabytku ok. 13 cm. Znalaziono także kilkadziesiąt przedmiotów żelaznych w tym radlice, sierp ząbkowany, noże, świder, gwoździe, a z militariów - kilkadziesiąt hełmów do kusz różnych kształtów i wielkości, strzemię, fragmenty ostróg z pozostałością uchwytu na kółko gwiaździste, podkowę i cały szereg innych przedmiotów silnie skorodowanych. Niektóre z hełmów tkwiły w belkach ścian, a większość znalaziono także przy ścianach wieży, co wraz z prawie kompletnie zachowanym wyposażeniem pozwala przypuszczać, że gród napadnięto i spalono w początku XIV w. / do I poł. XIV w. /.

Badania zakończono.

JĘDRYCHOWICE, pow. Głubczyce

Konserwator Zabytków Archeologicznych
w Opolu

Badania prowadził mgr Michał Parczewski.

Finansował WKZ w Opolu. Drugi sezon badań.

Grodziisko średniowieczne .

Grodziisko położone jest na cyplu wcinającym się w dolinę rzeki Troi i jej prawobrzeżnego dopływu, w odległości około 650 m na południe od kościoła we Włodzieninie.

Podczas badań ratowniczych wyeksplorowano jeden obiekt częściowo zniszczony przez obsunięcie się krawędzi dawnej żwirowni. Z zabytków ruchomych znalezionych w wypełnisku obiektu należy wymienić: żelazne zgrzebło, nóż żelazny i szpi-kulec żelazny, przęślik gliniany polewany, dolną część grubościennego naczynia z dużą domieszką grafitu, nieduży garnek cienkościenny, pokrywkę glinianą oraz kilkadziesiąt fragmentów naczyń glinianych.